

Sammanträde med Regionstyrelsen

Datum för justering av §§ 187-189 2026-10-13

Aida Hadzialic

Axel Conradi

Plats Stockholmssalen, Landstingshuset

Detta protokoll är elektroniskt undertecknat.

Beslutande

Aida Hadzialic (S) (ordförande)

Michaela Haga (C) (1:e vice ordförande)

Axel Conradi (M) (2:e vice ordförande)

Jens Sjöström (S)

Robert Johansson (S)

Christine Lorne (C)

Jakop Dalunde (MP)

Sandra Ivanovic Rubin (MP) §§188-189

Anna Sehlin (V)

Charlotte Broberg (M)

Rickard Wessman (M)

Carl Johan Schiller (KD)

Amelie Tarschys Ingre (L)

Msciwój Swigon (SD)

Britt-Mari Canhasi (SD)

Hanna Jokio (S) ersätter Vakant (S)

Elof Hansjons (S) ersätter Tove Sander (S)

Andrea Irving Hedlund (MP) §187 ersätter Sandra Ivanovic Rubin (MP)

Staffan Norberg (V) ersätter Catarina Wahlgren (V)

Lars Rådén (M) ersätter Pehr Granfalk (M)

Närvarande ersättare

Aristide Bonnevier Ngabissio (S)

Khashayar Farmanbar (S)

Märta Martin-Granlund (C)

Andrea Irving Hedlund (MP) §§188-189

Lisa Rasmussen (V)

Erika Wing (M)

Anna Malm Kelfve (M)

Jonatan Hedin (KD)

Mathias Lindow (L)
Samuel Stephan (SD)

Övriga närvarande

Emma Lennartsson (regiondirektör) §§187-188
Katarina Back (chefsjurist)
Katarina Holmgren (ekonomidirektör)
Anton Västberg (utvecklingsdirektör)
Fredrik Åstedt (kanslichef)
Per Ling-Vannerus (förvaltningschef)
Jessica Lindell (avdelningschef)
Sara Östberg (nämndsekreterare)
Tobias Sjöblom (nämndsekreterare)
Oscar Åström Hallström (IT-tekniker)
Morgan Eklund (S) (politisk sekreterare)
Lars Rottem Krangnes (C) (politisk sekreterare)
William Olsson (MP) (politisk sekreterare)
Anders Rosén (V) (politisk sekreterare)
Tobias Sjö (M) (politisk sekreterare)
Samuel Höglind (KD) (politisk sekreterare)
Sofia Könberg (L) (politisk sekreterare)
Tindra Hasslerot Forsberg (SD) (politisk sekreterare)

Sekreterare

Sara Östberg

Innehållsförteckning

§ 187	Val av justerare och justeringsdag, samt närvarorätt
§ 188	Information med anledning av ny kostnadsprognos för utbyggnad av nya tunnelbanan
§ 189	Övrigt

§ 187

Val av justerare och justeringsdag, samt närvarorätt

RS 2022-0744

Beslut

Ordförande Aida Hadzialic (S) och 2:e vice ordförande Axel Conradi (M) utses till justerare och protokollet ska justeras senast den 13 oktober 2026.

Per Ling-Vannerus, förvaltningschef och Jessica Lindell, avdelningschef, båda förvaltningen för utbyggd tunnelbana medges närvarorätt vid dagens sammanträde med regionstyrelsen.

§ 188

Information med anledning av ny kostnadsprognos för utbyggnad av nya tunnelbanan

RS 2026-0955

Ordförande Aida Hadzialic (S) lämnar ordet till Per Ling-Vannerus, förvaltningschef, Katarina Holmgren, ekonomidirektör, och Anton Västberg, tillförordnad förhandlingschef, som informerar med anledning av ny kostnadsprognos för utbyggnad av nya tunnelbanan.

Efterföljande frågor och diskussion följer, i ärendet yttrar sig: Aida Hadzialic (S), Jens Sjöström (S), Axel Conradi (M), Per Ling-Vannerus, Axel Conradi (M), Per Ling-Vannerus, Jens Sjöström (S), Amelie Tarschys Ingre (L), Per Ling-Vannerus, Jessica Lindell, Anna Malm Kelfve (M), Per-Ling Vannerus, Charlotte Broberg (M), Per-Ling Vannerus, Jens Sjöström (S) och Aida Hadzialic (S).

Särskilda uttalanden

Ordförande Aida Hadzialic m.fl (S), 1:e vice ordförande Michaela Haga m.fl (C) och ledamoten Jakop Dalunde m.fl (MP) anmäler ett särskilt uttalande från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Centerpartiet.

Ledamoten Anna Sehlin m.fl. (V) anmäler ett särskilt uttalande från Vänsterpartiet.

Information med anledning av ny kostnadsprognos för utbyggnad av nya tunnelbanan

Mittenkoalitionen vill tacka FUT för ett gediget arbete med den genomlysning som lett till att det nu finns en realistisk slutkostnadsprognos för tunnelbanans utbyggnad. Den kostnadsprognos som Regionstyrelsen idag har fått redovisad visar att slutkostnaden för färdigställande av den utbyggda tunnelbanan är väsentligt högre än vad som tidigare redovisats, samt förskjutningar i färdigställandet på ett till två år. Det är mycket allvarligt att vi återigen tvingas hantera fördyringar och förseningar i tunnelbaneutbyggnaden. Samtidigt är det nödvändigt att vi nu och framöver utgår från en realistisk kostnadsprognos.

Hösten 2019, inför förhandlingarna om tilläggsavtalet 2021, redovisade förvaltningschefen för utbyggd tunnelbana ett bedömt behov av ytterligare finansiering på ca 18 miljarder kronor i 2016 års prisnivå. I förvaltningschefens bedömning ingick en rimlig framtida avsättning för projektrisker på cirka 20 procent eller 6 379 miljoner kronor i prisnivå 2016. Vidare ingick i bedömningen en finansiell risk beroende på index som då beräknades till 2 585 miljoner kronor. Med ett tilläggsavtal med tillskott på drygt 9 miljarder kronor av det bedömda behovet på 18 miljarder valde således parterna att ingå avtal exklusive riskavsättning. I stället avtalades om arbetsformer för riskhantering.

I och med 2025 års förhandling har det blivit tydligt för Region Stockholm som part att risker och index återigen inte har hanterats på ett fullgott sätt. Utifrån utfallet av förhandlingen blev det uppenbart att beräkningen av risker och index måste göras på ett tydligare sätt för att den verkliga kostnadsbilden ska kunna presenteras och hanteras. Både Trafiknämnden och Stockholms- och Sverigeförhandlingarnas styrelser har under våren fått

2026-10-06

Miljöpartiet

Socialdemokraterna

Centerpartiet

information om den fördjupade analysen och att den skulle presenteras i slutet av september/början på oktober.

De ursprungliga avtalen mellan parterna i Stockholms- och Sverigeförhandlingen tog varken höjd för projektrisker eller byggindex utöver KPI. Det är inte så staten normalt hanterar stora infrastrukturprojekt. Detta är också något som Region Stockholm tillsammans med flera kommuner återkommande har kritiserat, inte minst i förhandlingarna 2025. Vi kan bara beklaga att staten inte har velat hantera detta i tidigare förhandlingar. Nu måste parterna återigen, i enlighet med avtalet, i god anda sätta sig ner och hitta en lösning för tunnelbanans utbyggnad.

Den nya tunnelbanan har stor betydelse för Stockholmsregionens tillgänglighet och tillväxt och är en förutsättning för bostadsbyggande och företagsinvesteringar. Mittenkoalitionens fasta övertygelse är att de projekt som nu är i slutskedet måste färdigställas. Det första steget är att under hösten fatta liknande beslut som fattades i samband med senaste förhandlingsomgången för att säkerställa likviditet för genomförandet av projekten.

Information med anledning av ny kostnadsprognos för utbyggnad av nya tunnelbanan

Vi i Vänsterpartiet tackar för informationen till regionstyrelsen från trafikförvaltningen respektive förvaltningen för utbyggd tunnelbana. Avseende förvaltningen för utbyggd tunnelbanans rapport är vi mycket tacksamma för det arbete som har gjorts för att göra en realistisk tidsplan och kostnadsprognos för de objekt som ingår i Stockholms- respektive Sverigeförhandlingen. Vi beklagar djupt att avtalen ingicks och har omförhandlats utan att hänsyn tagits till skillnaden mellan konsumentprisindex och byggbranschens entreprenadindex samt att det inte lagts in en realistisk riskpott. Nu måste alla parter ta sitt ansvar och vi förutsätter att Region Stockholm inte framöver ingår liknande avtal utan riskpott och relevant index.

§ 189

Övrigt

Sammanfattning

Inkommen Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985).

Yrkanden

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M), ledamoten Carl-Johan Schiller (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) yrkar bifall till Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985) och att denna tas upp idag.

Ordförande Aida Hadzialic (S) yrkar att Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985) lämnas till regionledningskontoret för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Aida Hadzialic (S) frågar om Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985) ska avgöras idag eller lämnas till regionledningskontoret för beredning och finner att regionstyrelsen beslutar att lämna skrivelsen till regionledningskontoret för beredning.

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl (M) begär votering. De som önskar bifalla ordförandens förslag till beslut röstar ja, de som önskar bifalla Moderaternas, Kristdemokraterna och Liberalernas förslag till beslut röstar nej.

11 ledamöter röstar ja, 6 ledamöter röstar nej och 2 ledamöter avstår, se bilagd voteringslista.

Ordförande Aida Hadzialic (S) finner därmed att regionstyrelsen har beslutat att lämna skrivelsen av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985) till regionledningskontoret för beredning.

Beslut

Regionstyrelsen beslutar följande.

Inkommen Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden (RS 2026-0985) lämnas till regionledningskontoret för beredning.

Reservation

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M), ledamoten Carl-Johan Schiller (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler reservation från Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna till förmån för eget förslag till beslut.

Paragraf nr 189, Övrigt,

Votering § 189 Övrigt

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Aida Hadzialic (S), ordförande	X		
Michaela Haga (C), 1:e vice ordförande	X		
Axel Conradi (M), 2:e vice ordförande		X	
Jens Sjöström (S), ledamot	X		
Robert Johansson (S), ledamot	X		
Christine Lorne (C), ledamot	X		
Jakop Dalunde (MP), ledamot	X		
Sandra Ivanovic Rubin (MP), ledamot	X		
Anna Sehlin (V), ledamot	X		
Charlotte Broberg (M), ledamot		X	
Rickard Wessman (M), ledamot		X	
Carl Johan Schiller (KD), ledamot		X	
Amelie Tarschys Ingre (L), ledamot		X	
Msciwaj Swigon (SD), ledamot			X
Britt-Mari Canhasi (SD), ledamot			X
Hanna Jokio (S), ersättare	X		
Elof Hansjons (S), ersättare	X		
Staffan Norberg (V), ersättare	X		
Lars Rådén (M), ersättare		X	
Resultat	11	6	2

Skrivelse
2026-10-06

Regionstyrelsen

**Skrivelse av Axel Conradi (M), Carl-Johan Schiller (KD) och
Amelie Tarschys Ingre (L) om oberoende granskning av
Region Stockholms hantering av tunnelbaneutbyggnaden**

Regionstyrelsen föreslås besluta följande.

1. Regiondirektören får i uppdrag att skyndsamt förbereda en extern och oberoende granskning av Region Stockholms politiska styrning, uppföljning, informationshantering och agerande gentemot övriga finansierande parter inom Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen.
2. Granskningen ska omfatta Region Stockholms hantering från arbetet med det underlag som låg till grund för Tilläggsavtal 2025 till och med den nu redovisade kostnads-, risk- och tidplansbilden. Granskningen ska omfatta tunnelbaneprojekten inom Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingens tunnelbana samt de tillhörande investeringar som påverkar den aktuella finansierings- och kostnadsbilden.
3. Granskningen ska särskilt besvara följande frågor:
 - Vilken information om kostnadsutveckling, risker och tidplaner fanns tillgänglig för regionledningen vid olika tidpunkter under granskningsperioden?
 - När informerades regiondirektören, finansregionrådet och investeringsregionrådet om väsentliga förändringar i kostnads-, risk- och tidplansbilden?
 - Vilket underlag hade regionledningen tillgång till inför Tilläggsavtal 2025 och hur kvalitetssäkrades underlagets aktualitet, fullständighet och tillförlitlighet?
 - När identifierades de risker och kostnadsdrivande omständigheter som ingår i den nu aktuella prognosen, när kunde deras konsekvenser kvantifieras och hur hanterades informationen därefter?

Skrivelse
2026-10-06

- Hur och när kommunicerades väsentliga förändringar i kostnads-, risk- och tidplansbilden till staten och berörda kommuner?
 - Vilka åtgärder vidtog regionledningen för att begränsa kostnadsökningar, hantera det växande finansieringsbehovet och säkerställa projektens fortsatta genomförande?
 - Hur har Region Stockholm fullgjort sitt ansvar för styrning, uppsikt och samordning av tunnelbaneutbyggnaden?
 - Vilka överväganden och vilket informationsunderlag låg bakom de politiska beslut där förslag om förstärkta kontrollstationer, ökad transparens, en sammanhållen slutkostnadsprognos och extern granskning avslogs?
 - Hade de politiska beslutsorganen vid dessa tillfällen tillräcklig information om projektens kostnadsutveckling, risker och tidplaner för att kunna fatta välgrundade beslut?
 - Vilka förändringar krävs framåt för att stärka kostnadskontroll, prognostisering, transparens, politisk uppföljning och förtroendet mellan parterna?
4. Granskningen ska genomföras av en extern aktör med självständig ställning i förhållande till Region Stockholm och övriga finansierande parter. De finansierande parterna ska erbjudas att utse varsin representant till en partsgemensam referensgrupp med möjlighet att tillföra frågor och underlag till granskningen. Granskaren ansvarar självständigt för metod, bedömningar och slutsatser. Referensgruppen ska inte kunna styra eller påverka dessa.
5. Regiondirektören får i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med förslag till uppdragsbeskrivning, former för oberoende, referensgruppens närmare roll samt tidplan för granskningen.

Förvaltning för utbyggd tunnelbanas nya genomlysning innebär en väsentligt förändrad bild av tunnelbaneutbyggnadens kostnader, risker och tidplaner.

För Stockholmsförhandlingen redovisar förvaltningen nu en prognos för totala utgifter och kostnader om 56,9 miljarder kronor, jämfört med en finansiering om 46,7 miljarder kronor. Det redovisade finansieringsgapet uppgår därmed till 10,2

Skrivelse
2026-10-06

miljarder kronor. För Sverigeförhandlingens tunnelbana till Älvsjö redovisas totala utgifter och kostnader om 27,1 miljarder kronor mot en finansiering om 16,5 miljarder kronor, vilket innebär ett finansieringsgap om 10,6 miljarder kronor.

Därutöver redovisas investeringar i depåer, fordon och trafiksystem med totala utgifter och kostnader om 15,8 miljarder kronor mot en finansiering om 13,7 miljarder kronor. Sammantaget uppgår den aktuella prognosen för Region Stockholms totala utgifter och kostnader till 99,8 miljarder kronor, jämfört med en redovisad finansiering om 76,9 miljarder kronor. Det samlade redovisade finansieringsgapet uppgår därmed till 22,9 miljarder kronor. Samtliga aktuella tunnelbaneutbyggnader bedöms dessutom få senare trafikstart än tidigare planerat.

Det finns flera förklaringar till utvecklingen. Förvaltningen pekar bland annat på externa faktorer och indexutveckling, men också på bristande projekteringsunderlag, förseningar i entreprenader, val av paketering och upphandlingsstrategier, hävda entreprenadkontrakt och underskattning av tid och resurser för driftsättning.

Förvaltningens genomlysning och den nu föreslagna oberoende granskningen har olika syften. Förvaltningens arbete ska ge en aktuell bild av projektets kostnader, risker och tidplaner. Den oberoende granskningen ska i stället klarlägga hur Region Stockholms styrning, informationsflöden och politiska beslut har fungerat. Den pågående kostnadsgenomlysningen kan därför inte ersätta en sådan granskning.

Så sent som hösten 2025 ingick staten, Region Stockholm och berörda kommuner ett nytt tilläggsavtal som innebar ytterligare finansiering av Stockholmsförhandlingens tunnelbaneprojekt. Mindre än ett år senare visar den nya genomlysningen på omfattande ytterligare finansieringsbehov och förändrade tidplaner.

Frågor om informationsgivningen hade dessutom väckts redan innan den nu aktuella prognosen presenterades. Av protokoll från den partssammansatta styrelsen den 21 maj och den 4 juni framgår bland annat att parterna efterfrågade ekonomisk beredning och en fördjupad redovisning av kostnadsbilden. Mot den bakgrunden finns det skäl att klarlägga vilken information som vid dessa tidpunkter fanns inom Region Stockholm, hur den fördes vidare och hur dialogen med övriga parter fungerade.

Skrivelse
2026-10-06

Även den politiska hanteringen bör omfattas av granskningen. I samband med det förnyade genomförandebeslutet för Stockholmsförhandlingen 2025 föreslog oppositionen bland annat tydligare kontrollstationer för tid, ekonomi och kvalitet samt ökad transparens och insyn. Förslaget avslogs. När Tertialrapport 1 presenterades våren 2026 och ytterligare kostnadsökningar blev kända föreslogs bland annat en samlad slutkostnadsprognos och att en dialog om extern och oberoende granskning skulle initieras. Även dessa förslag avslogs.

En oberoende granskning bör inte i förväg värdera dessa beslut som riktiga eller felaktiga. Däremot finns det anledning att klarlägga vilket informationsunderlag som fanns när besluten fattades, vilka överväganden som låg bakom dem och om den politiska ledningen och de beslutande organen hade en tillräcklig bild av projektens kostnader och risker.

Region Stockholm har inte enbart ansvar för att genomföra tunnelbaneutbyggnaden, utan också för att följa projektens ekonomiska utveckling, säkerställa att regionens politiska organ får tillräcklig information och företräda regionen gentemot staten och berörda kommuner. Utvecklingen gör det därför nödvändigt att klarlägga vilken information regionledningen hade vid olika tidpunkter, hur informationen värderades och vilka åtgärder som vidtogs.

Det behöver också klarläggas hur Region Stockholm har fullgjort sitt ansvar gentemot de övriga finansierande parterna. Förtroendet mellan staten, regionen och kommunerna är avgörande både för att de pågående projekten ska kunna slutföras och för Region Stockholms möjligheter att genomföra framtida infrastrukturinvesteringar med andra parter.

Det finns särskilda skäl för att granskningen genomförs externt och oberoende. Region Stockholm är både huvudman för tunnelbaneutbyggnaden och finansierande part, samtidigt som granskningen ska omfatta regionledningens egen styrning, uppföljning, informationshantering och politiska beslutsfattande. En granskning inom den egna organisationen skulle därför inte ge samma självständighet som en extern granskning.

Även de övriga finansierande parterna har ett legitimt intresse av att granskningen är trovärdig och fullständig. En partsgemensam referensgrupp bör därför ge staten och de berörda kommunerna möjlighet att ställa frågor, bidra med relevanta handlingar och säkerställa att deras perspektiv blir belysta. För att värna granskarens oberoende ska referensgruppen däremot inte kunna påverka metod, bedömningar eller slutsatser.

Skrivelse
2026-10-06

Den nya samlade kostnads- och tidplansbilden presenterades dessutom mycket kort efter regionvalet. Tidpunkten förstärker behovet av att oberoende klarlägga när de väsentliga prognosförändringarna identifierades, när de kunde kvantifieras och hur informationen därefter hanterades och fördes vidare till den politiska ledningen.

Behovet av en oberoende granskning ska också ses mot bakgrund av att regionrevisorerna har uppmärksammat behovet av tydligare och mer transparent hantering av prognostiserade kostnadsavvikelser i investeringsprojekt. Den situation som nu uppstått aktualiserar därför frågan om även styrningen, uppföljningen och den politiska insynen i dessa investeringar varit tillräckliga.

Förtroendet för informationen och kostnadsbilden har ifrågasatts även av aktörer utanför Region Stockholm, vilket ger ytterligare skäl att säkerställa att genomlysningen sker med hög grad av självständighet och transparens.

Axel Conradi
Moderaterna

Carl-Johan Schiller
Kristdemokraterna

Amelie Tarschys Ingre
Liberalerna